

Underet over alle undere

Da Herren vandrede hernede, udførte han mange herlige gerninger. Johannes mener, at hvis alt det, Jesus gjorde, skulle nedskrives i enkeltheder, kunne verden ikke rumme de bøger, som så måtte skrives (Johs. 21,25). Det er ikke muligt for os at forstå hans undergerninger til fulde, men vi kan sige, at verden har aldrig før eller siden været vidne til noget tilsvarende.

Mange af hans undergerninger (vi vil måske kalde dem de største) udførte han uopfordret af mennesker. Han oprejste enkens søn fra Nain til livet på eget initiativ, og han kom vandrende på bølgerne, uden at nogen havde bedt ham derom. Han bespiste de fem tusinde mænd med nogle få brød og fisk, uden at nogen havde opfordret ham dertil, og da han opvakte Jairi datter og Lazarus, der havde ligget fire dage i graven, mente de, at han skulle være kommet, medens de endnu var i live – nu var det for sent.

Det var derfor ikke underligt, at de forventede, at han ville oprejse Guds rige synligt iblandt dem og dermed gøre ende på al jordisk nød.

Når man har en sådan kraft som han, er det vel det eneste rigtige at bruge den til at rydde al modstand af vejen og gøre ende på al jordisk kummer og elendighed.

Når han tilmed siger, at han er *Menneskesønnen* og *Guds søn*, kan der slet ikke herske nogen tvivl om, hvorledes han skal bruge sin magt og kraft!

De sidste timer

Hos Lukas læser vi de forfærdelige ord: »De trængte på med stærke råb og forlangte, at han skulle korsfæstes; og *deres råb sejrede*« (23,23). Det rejser det mærkelige spørgsmål: Kan en mand med hans kraft lade andres råb sejre? Kan han, der er Guds ord, ikke løfte røsten og lade sit ord sejre?

I næste vers står der: »Pilatus dømte, at *deres krav skulle opfyldes*.« Atter spørger vi: Kan han, der vandrede på søen, helbredte spedalske, bespiste hungrende og opvakte døde, ikke med en håndbevægelse afvise så himmelråbende uretfærdigt et krav og få dem alle til at falde på deres ansigt i rædsel for ham?

I vers 25 står der, at »Jesus prisdav han, så *de kunne gøre med ham, som de ville*«, og i vers 33 står der: »Da de var kommet til det sted, som kaldes *Hovedskal, korsfæstede de ham der tillige med forbryderne...*«

Hvor er hans undere – hvor er hans kraftige gerninger – hvor er hans magt og kraft?

Ingen kan se andet end den absolutte magtesløshed. Der er altså grænser for, hvad han formår! Selv han er kommet til et punkt, hvor han må give op!

Så lyder råbene op til ham: »Stig ned af korset, hvis du er Guds søn – så vil vi tro på dig.«

Nu får han muligheden for at overbevise hele verden og bevise, at han virkelig er Guds søn!

Hans fjender frygter for, at han vil gøre det; hans få disciple håber, at han vil gøre det.

Men han gør det ikke!

Det er underet over alle undere! Det vældigste af alle hans undere bestod i, at han ikke udførte det under, hvorved han kunne have vundet hele verdens bifald. Uden dette under over alle undere havde alle hans andre undere blot været opsigtsvækkende begivenheder i menneskehedens historie, men ikke *tegn*, der tegner hans frelse.

Han lod deres råb sejre – han lod deres krav blive opfyldt – han lod dem gøre med sig, som de ville – han lod dem nagle ham fast til korset – og han blev på korset – det er underet med evig frelseskraft for dig og mig. Her udfolder Guds kraft sig helt; her sejrer han for tid og evighed for dig og mig!

Gennem alle evigheder skal vi tilbede ham for dette under, at han ikke ved en undergerning løsev sig fra korset og steg »sejrende« ned! Han tilkaldte ikke legioner af engle – det er underet – når man kan tilkalde legioner af engle og dog ikke gør det, skønt det ville have friet ham af den usigelige pine og skaffet ham tusindvis af tilhængere, da må der være noget, der er større end undere – og det er der! Hvad er større end de største undere? Det er *lydighed* – lydighed helt ind i døden på et kors.

Her ser du lydigheden sejre – sejre *ubetinget* – sejre *endegyldigt* – sejre *for dig og mig til evig frelse!*

Da den sataniske og menneskelige ondskab og fejghed forenede sig for at fuldbyrde al uretfærdighed og fik frihed til at fuldbyrde den, blev de overvundet af ham, der »kun« var lydig – ikke andet end lydig – hvorved al retfærdighed blev fuldkommet til Guds ære og vor frelse!

Han blev på korset. Det er underet over alle undere. Han oplod ikke sin mund. Det er underet over alle undere. Han bar det stille. Lad os hellere tilbede, thi vi forstår så lidt!

Det dæmoniske

Hvis han havde gennemført det under, der

ville have overbevist dem, hvad så?

Da havde han vakt stormende begejstring, og en jubel var steget op fra tusindvis af glade mennesker, der ville have vidnet om, at Gud havde sandelig gjort store ting iblandt dem. Han var blevet omfavnet af sin Moder og de nærmeste disciple; der havde været en trængsel om ham af mennesker, der ville se ham eller røre ved ham eller tilbyde ham deres tjeneste. En gjaldende lovsang af jublende røster havde lydt over hele Jerusalem.

Og ingen ville fornemme, at hans undergørende kraft nu var på vildspor. Enhver kunne jo med egne øjne se, at det var Gud selv, der havde grebet ind! Hvis nogen påstod noget andet, ville han formentlig blive lynchet på stedet!

Lad os, inden vi går videre, blive stille for underet over alle undere: *han blev på korset – om aftenen blev han lagt i en ny grav.*

Thi hvis han havde udført det vældige under, de krævede af ham for at tro på ham, da havde han anvendt sin kraft i det dæmoniske tjeneste! Da havde Faderen sagt til ham: »Vig bort fra mig, *du, som over uret!*« Da var vi alle blevet i den evige fortabelse, i gråden under tænderskæren, og havde alle, før eller senere, vendt ham ryggen.

Thi enhver kraft, der anvendes efter menneskers ønsker, men ikke efter Guds hellige vilje, åbner for det forførende, det dæmoniske. Hvis han var steget ned af korset, havde menneskene råbt: »Nu er det bevist, at han er Guds søn,« men i samme øjeblik var sønneforholdet imellem ham og Faderen blevet brudt. Menneskene havde jublet: »Nu er det fuldført!« men selv havde han aldrig kunnet sige: »Det er fuldført!«

Sandelig er det underfuldt, at han ikke gjorde det underfulde, men forblev lydig, da lydighedens konsekvenser i alle menneskers øjne var beviset på, at han ikke var Guds søn.

Ingen kunne se, at de slet ikke havde nogen magt over ham, men at det var ham, der havde magt til at sætte livet til og magt til at tage det igen, for de så jo intet andet end magtesløshed, skam og fornærelse.

Den første dag i ugen

Da skete underet over alle undere: han opstod fra de døde den tredje dag! Nu er tiden vel kommet, da han benytter dette ufatteligt vældige under til at overbevise hele verden. Han kunne jo træde ind til ypperstepræsterne, ældsterådet, Pilatus og alle de andre sammen med sine disciple

og sige: »Her er jeg!«

Men hvis han havde gjort det, havde han modsagt sig selv og gjort sig selv til en løgner. Han havde jo sagt i beretningen om Lazarus og den rige mand: »Hører de ikke Moses og profeterne, så vil de heller ikke lade sig overbevise, selvom en opstod fra de døde« (Luk. 16,31).

Og Jesus ved, hvad han taler om. Lad os huske det i denne mærkelige tid, da mangfoldige har dristighed til at hævde, at de ved bedre besked end han!

Da han hang magtesløs på korset og ikke steg ned, men blev i skammen og fornedrelsen, var det dermed i verdens bedømmelse bevist, at han ikke var den, han udgav sig for: Guds søn. Da han opstod fra de døde, burde han efter verdens opfattelse vise sig for alle og dermed gøre enhver modsigelse og modstand umulig – men det gjorde han heller ikke! Her afsløres det, om noget sted, at vore tanker og vore veje ikke er Hans!

Han lod ingen overvære sin opstandelse. Ingen var vidner dertil, og den er ikke beskrevet.

Hvordan kan noget menneske så stole på, at han virkelig er opstanden, og bygge hele sit liv derpå? Kan ikke enhver med en vis ret »kræve«, at Herren »beviser«, at han er opstanden? Er Herren ikke »forpligtet« til enten ved selv at åbenbare sig eller gennem andre undergerninger at gøre ende på al tvivl, skepsis og vantrø?

De første, der tidligt om morgenen hin første dag i ugen var ude ved graven og fandt stenen væltet bort fra graven, fik disse ord at høre af de to mænd i de strålende klædebon: »Hvorfor leder I efter den levende blandt de døde? Han er ikke her, men han er opstanden; kom i hu, *hvorledes han talte til jer, da han endnu var i Galilæa, og sagde, at Menneskesønnen skulle overgives i syndige menneskers hænder og korsfæstes og opstå på den tredje dag*« (Luk. 24,5-7).

Da kom de hans ord i hu!

Senere på dagen er to disciple på vej imod Emmaus, og da skete det, at Jesus selv kom hen og fulgtes med dem. Men deres øjne holdtes til, så de ikke kendte ham (vers 15 og 16). De fortæller ham, hvad der er sket de sidste dage i Jerusalem, og at nogle af deres kvinder har forfærdet dem ved at sige, at de i et syn havde set nogle engle, som sagde, at Jesus lever.

Nu venter enhver, at Jesus siger: »Det gør jeg også – her er jeg!« Men det gør han ikke. Se dog, hvor helligt og tilbageholdende han omgås underet over alle undere: hans legemlige opstandelse fra graven! I stedet for at benytte underet som bevis på sin opstandelse gennemgår han, *hvad der i alle de hellige Skrifter handler*

om ham. »Burde Kristus ikke lide dette og så indgå til sin herlighed« (vers 26).

Og i samme øjeblik, de kender ham ved brødsbrydelsen, bliver han usynlig for dem (vers 31).

Således understreger han, at hvis ikke de tror Moses og profeterne, der alle har skrevet om ham, vil de heller ikke lade sig overbevise, end ikke af hans opstandelse fra de døde!

Senere på aftenen sagde han til sine nærmeste disciple: »Dette er, hvad jeg sagde til jer, mens jeg endnu var hos jer: alt det må gå i opfyldelse, *som er skrevet om mig i Mose lov og profeterne og salmerne.*« Da åbnede han deres sind, så de forstod Skrifterne. Og han sagde til dem: »Således står der skrevet, at Kristus skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag...« (vers 44-46).

Skulle vi tale om »beviser« for de to undere, som vi har kaldt underne over alle undere, må vi samle os om *Skriftens bevis*, thi det er hertil, Herren selv henviser.

Det er de hellige Skrifter, der »beviser«, at han, der hænger i skam og lidelse på korsets træ, er det Guds lam, der bortbærer al verdens synd. Det er Skrifterne, der »beviser«, at han, der kunne opvække døde og tilkalde legioner af engle til sin undsætning, ikke gjorde det, fordi Skrifterne selv siger, at Kristus burde lide dette og så indgå til sin herlighed.

Således »beviser« de hellige Skrifter, at underet over alle undere er det under, han ikke gjorde, fordi Skrifterne skulle opfyldes.

På tilsvarende måde er det Skrifterne, der »beviser«, at han er opstanden fra de døde. Havde hans samtidige og vi ikke Moses og profeterne og salmerne, kunne han ikke ved at åbenbare sig for dem eller os overbevise os om sin opstandelses troværdighed – vi ville til stadighed være i tvivl, om det nu ikke blot var en hallucination, et syn, en drøm, en subjektiv oplevelse, o.s.v.

Men nu har vi de hellige Skrifter i deres helhed, Guds evige ord, der aldrig skal forgå. I det ord er Han, der er død og opstanden. Det ord er Ånd og er Liv. Intet har tilnærmelsesvis samme sandhedskraft som dette ord.

Det »beviser« helt ind i dybet af vort væsen, at Herren Jesus er død for at sone vor synd og opstanden til vor retfærdiggørelse og at han kommer igen – snart, meget snart!

Øren at høre med

Denne Herre og Frelser har al magt i himmelen og på jorden og gør begge steder, hvad han vil. Intet er ham umuligt. Også i dag gør han, hvad der ser umuligt

ud. Også i dag udfører han sine undere.

Hvis han var steget ned af korset og dermed udført det under, som ville have »overbevist« alle, da havde han løst sig selv og sit under fra Guds vilje og var dermed blevet, ikke en Frelser, men en forfører. Ganske vist havde han fortsat båret navnet Jesus, men det havde været en anden Jesus.

Også i henseende til Guds vilje er han den samme i dag. Aldrig tilsidesætter han Guds vilje til fordel for menneskers vilje. Ligesom han helt ind i korsets skændsel ikke imødekom menneskenes krav, således gør han det heller ikke i dag.

Hans undergerninger kaldes i Skriften ofte for *tegn*. Apostelen Johannes omtaler dem i sit evangelium udelukkende under denne betegnelse. Det siger os, at de har et dybere indhold end det, vi umiddelbart ser. Vi ser ham forvandle vand til vin ved brylluppet i Kana, vi ser ham give den blindfødte synet og den døde hørelsen, vi ser ham opvække Lazarus fra de døde – det kan enhver se – men enhver kan ikke se, at alle disse gerninger talte om hans korsdød og hans opstandelse og dermed havde en betydning langt ud over øjeblikket, da vand blev til vin, den blinde så, den døde hørte, og Lazarus kom ud af graven. Hans undere har således et evigt indhold og taler til alle tider om ham, der gik i vort sted, for at vi kunne arve al hans herlighed.

Derfor vil ingen, der kender Herren, omtale ham som en mirakelmager eller en undergører eller noget lignende.

Hans kors er skjult til stede i alle hans nådes gerninger til hjælp og redning for syndere.

Hertil kommer, at han er Herren, ja HERREN. Han kan ikke spændes for vor vogn. Han er hellig.

Som Herren ved han, hvad der tjener os. Det vidste han på sit kors; derfor blev han på korset og »skuffede« alle menneskelige håb og forventninger.

I dag tales der vidt og bredt om undere og tegn. Man garanterer menneskene, at de skal få deres ønsker opfyldt, og man gør det i Jesu navn.

Det sker imidlertid ikke sandt i Jesu navn, thi det sker ikke i hans Ånd, der blev på korset.

Vi er inde i forførelsernes tid, som Herren talte om. Derfor er det livsvigtigt, om du og jeg har øren, der kan høre, hvad Ånden siger til menighederne – og det beror atter på, *hvad du lytter til*. Det har jeg ofte skrevet om her i bladet og skal ikke uddybe nærmere, men blot understrege, at der lyder et *andet* evangelium; der forkyndes en *anden* Jesus, og der råder mangfoldige steder en *anden* ånd – men det udgives med brask og bram og megen begejstring for at være Guds budskab.

Den næste artikel handler om *det personlige ansvar* – især ansvaret for, *hvem man hører på* – thi troen kommer af det,

der høres – men det gør forførelserne og forvrængningerne også!

Det personlige ansvar

Zedekias, Judas sidste konge, er en tragisk skikkelse. Han var søn af den gudfrygtige kong Josias (Jerem. 37,1) og hed oprindeligt Mattanja (2. Kong. 24,17).

Josias regerede fra 640 til 609 f. Kr. og var en af Judas virkeligt store konger. Det var ham, der rensede ikke blot Juda, men også Galilæa for afguderne og samlede offerttjenesten for Herren i Jerusalems tempel, som han istandsatte; der fandt man lovbogen, hvis ord skabte en rædsel i samvittighederne og vakte en ny nidkærlighed for Herren i mange. Under Josias begyndte profeterne Jeremias og Zefanias deres gerning, så man synes, Zedekias må have fået stærke indtryk af Herrens hellighed allerede fra barndommen.

Men så skete der noget, der måske fik ham til at tvivle på, om det nu også lønede sig at være så nidkær for Herren, som hans fader var. Kong Josias drog overilet ud i strid mod kong Neko af Ægypten og blev dødelig såret under kampen ved Megiddo (2. Krøn. 35,20-24).

Neko indsatte Zedekias' ældre broder Eljakim til konge i stedet for Joahaz, som folket havde valgt (2. Kong. 23,31-34), og ham gav han navnet Jojakim.

Denne Jojakim var en ualmindelig slet og forhærdet mand; i hans fjerde regeringssår læste Baruk profeten Jeremias' ord for fyrsterne, der blev rædselsslagne og ønskede, at kongen også skulle høre dem; de tog derfor bogrullen ind til kongen, der sad i vinterhuset med et brændende kulbækken foran sig; hver gang kongen havde hørt tre eller fire spalter af profetens ord, skar han dem af med en pennekniv og kastede dem i ilden; han blev ikke det mindste skrækslagen; han var forhærdet.

Han var til at begynde med vasalkonge under Ægypten, men da Babylon blev den ledende verdensmagt, underkastede han sig under Nebukadnezar (2. Kong. 24,1). Efter tre års forløb gjorde han imidlertid oprør, men døde så pludseligt (muligvis myrdet af sine mænd, for at de kunne opnå bedre betingelser med Nebukadnezar, hvis hær var på vej imod Jerusalem, se Jerem. 22, 18-19 og 36,30). Hans søn Jojakim blev konge i tre måneder, men overgav sig straks til Nebukadnezar, der førte ham som fange til Babylon tillige med 10.000 af Jerusalems indbyggere og alle skattene i Herrens hus (2. Kong. 24:8-16).

Nebukadnezar gjorde derefter Jojakims

farbroder, Joahaz' og Jojakims broder Mattanja til konge og gav ham navnet Zedekias. Han var således den tredje af Josias' sønner, der kom på tronen. Han regerede fra 597 til 587 f. Kr. Med ham hører Juda rige op som en selvstændig stat. Han var kun enogtyve år, da han blev konge. Hans fader var død, da han var ca. ti år. Hviler der overhovedet et personligt ansvar på så ung en mand, hvis liv hidtil har været så omtumlet? Er han ikke blot en stakkels ung person, som rammes af en forfærdelig skæbne?

Da han havde regeret nogle år, kom der sendebud (ambassadører) fra Edom, Moab, Amon, Tyrus og Zidon til Jerusalem for at inddrage Juda i et oprør imod Nebukadnezar. Mange af profeterne støttede oprørstanken, men Jeremias erklærede på Guds vegne, at de var løgnere (Jerem. 27). Denne alliance blev ikke til noget, men Zedekias måtte rejse til Babylon for at forsikre Nebukadnezar om sin loyalitet (Jerem. 51,59).

Alligevel tog han den skæbnesvangre beslutning at gøre oprør i år 589 f. Kr. Noget tyder på, at han havde allieret sig med Ægypten, thi under Jerusalems belejring søgte en ægyptisk hær at komme byen til hjælp, men forgæves (Jerem. 37,5-8).

Jerusalem faldt i juli 587; Zedekias søgte at flygte, men blev taget til fange og ført op til Nebukadnezars hovedkvarter i Ribla i Syrien; her måtte han som det sidste, han så, inden han selv blev blindet, overvære sine sønners henrettelse; så blev han i lænker ført til Babylon (2. Kong. 25, 6-7).

Medfølelse

Zedekias var kun enogtyve år, da han fik den vanskelige opgave at være konge for et folk, der var blevet dybt ydmyget. Hvem havde han at støtte sig til?

Hans politiske rådgivere, fyrsterne, var gennemgående mænd uden moralsk holdning. Jeremias sammenlignede dem med slette figener, der var uspiselige (24,8). Under belejringen indgik de en højtidelig pagt med Gud om at frigive deres trælle, hvis Gud ville drive babylonerne bort, men da belejringshæren trak sig tilbage for at bekæmpe den ægyptiske undsætningshær, brød de straks pagten (34,8-22).

Præsterne var vildledere; de forkyndte »fred, fred«, skønt der ingen fred var, og

de forkyndte lægedom for folkets brøst som den simpleste sag i verden. De minder i mangt og meget om de hundredvis af danske præster og præstinder, der tilsiger danskerne syndernes forladelse uden omvendelse og tro.

Profeterne var om muligt endnu værre. De profeterede i HERRENS navn og sagde: »Så siger HERREN: om kort tid bryder jeg Nebukadnezars åg og lader de bortførte komme hjem!«

Hvad skulle den arme Zedekias dog gøre under disse omstændigheder? Han havde respekt for Jeremias og holdt til en vis grad sin hånd over ham (37,17-21). Men han var ikke stærk nok til at forsvare ham overfor fyrsterne, der beskyldte Jeremias for landsforræderi; der står om kongen de afslørende ord, at »han evnede intet over for dem« (38,5).

Man får det indtryk, at Zedekias gerne ville det rigtige, men ikke formåede at gennemføre det. Han er en svag mand, der svajer fra den ene side til den anden, ude af stand til at sige ja, ja og nej, nej.

Hans endeligt blev forfærdeligt. Man kan ikke forestille sig en grusommere straf end først at se sine sønner blive henrettet, derefter selv få stukket øjnene ud og så ført i lænker til Babylon. Hver gang man læser det, føler man med den ulykkelige mand.

Jo, enhver har medynk med ham, måske endda en vis sympati for ham – men det hjalp ham ikke – og vi vender tilbage til vort spørgsmål: var han virkelig *personlig ansvarlig* for den store ulykke, eller kan han undskyldes?

Ansvar

Man kan næsten høre Zedekias råbe i fortvivlelse: »Havde jeg dog bare – havde jeg dog bare gjort, som Jeremias sagde!«

Den fortvivlelse er han ikke ene om i menneskeheds lange historie. Tusinder er brudt sammen i fortvivlelse, når de skulle høste frugten af deres gerninger. »Det bødes der for i mange år, som kun var en stakket glæde,« siger J. P. Jacobsen.

Hvad et menneske sår, må han også høste. Sådan er livets lov.

Zedekias var søn af en Gudfrygtig mand og havde som barn fået uforglemmelige indtryk af sin faders ydmyghed og helhjertethed.

Jeremias var en generation ældre end

han og havde lige siden hans barndom bragt folket Guds ord. Zedekias havde altså den store forret at leve i en periode, da Guds ord blev forkyndt i en sjælden fylde og kraft.

Havde han holdt sig til mindet om sin fader og til Guds ord gennem profetens mund, var det aldrig gået ham så forfærdeligt. Men han havde også venner af forskellig kaliber omkring sig, og de fik alt for stor indflydelse over ham.

Nogle af dem lærte han at komme til sig som venner (13,21). Det skulle han aldrig have gjort, thi dem fik han til herrer. Vi ved ikke præcis, hvem profeten har i tankerne, men vi ved, at forkerte venskaber fører i ulykke. Ja, man skal i det hele taget være varsom med at lade nogen ven få større indflydelse over sig end Guds ord. Selv vore gode venner må aldrig få det afgørende ord i vort liv. Det var Zedekias' ulykke, at »dig forledte og tvang dine gode venner; de ledte din fod i en sump og trak sig tilbage« (38,22).

Han var forladt af alle dem, han havde støttet sig til, da han ene og alene måtte bære ansvaret for sit eget valg. Havde han dog lyttet til profeten Jeremias – havde han dog aldrig ladet sig forlede og tvinge af sine gode venner – havde han dog, havde han dog – hvilket ansvar!

Undskyldningerne

Hvad hjalp alle de undskyldninger, han med en vis ret kunne fremføre? Det var en svær tid – han var så ung, da han blev konge – han havde haft så mange dårlige rådgivere – præsterne havde vildledt ham – profeterne havde forført ham – vennerne havde svigtet ham – han havde været under et forfærdeligt pres – dybest set havde han aldrig været overbevist om, at et oprør imod Nebukadnezar ville lykkes, men fyrsterne og de falske profeter havde været i overtal – det er altsammen rigtigt, men det fritager ham ikke fra hans personlige ansvar. Så alvorligt er livet!

Der kan næsten altid anføres mange forskellige undskyldninger, men hvad er de værd, når et menneske må høste, hvad han har sået?

Det allervanskeligste for Zedekias havde været at skelne Guds røst fra alle de andre stemmer, der også sagde, at de talte på Guds vegne.

De falske profeter var ikke alle bevidst falske, men troede selv, at de talte Guds ord. De svingede sig op i den begejstring og falske tro, som virker så »overbevisende«, fordi de forkyndte folket, hvad folket helst ville høre og helst ville stole på, nemlig at Gud ville bryde hedningekongen Nebukadnezars åg, sende de bortførte hjem igen og aldrig tillade, at Jerusalem med Salomons tempel blev skændet af uomskårne. Det var jo et »vidunderligt«

budskab – det var »troens ord« – det kaldte på »helhjertethed« og »tros-mod« – hvad var Jeremias' ord andet end et trøstesløst negativt budskab i sammenligning med deres? Profeterne var »positive« – Jeremias var »negativ«!

De kunne også henvise til, at da assyrererkongen *Sankerib* for hundrede år siden havde angrebet Jerusalem under kong Ezekias, havde Herren grebet ind på forunderlig vis – var Gud ikke den samme i dag? Selvfølgelig var han det! Det gjaldt blot om at »stå fast« og ikke vakle i troen!

Der har altid lydt mange forskellige røster, som alle udgav sig for at tale troens ord. Således er det også i dag.

Det var imidlertid Zedekias' personlige ansvar at afgøre, hvilken røst han ville lytte til og adlyde.

Det er også dit ansvar!

Undskyldninger var og er der altid rigeligt af – men det personlige ansvar er uformindsket det samme.

Jeg læste i avisen, at der er mange mennesker, der frygter for at gå til tandlægen. De udsætter det og udsætter det, men når de så bliver nødt til det, er behandlingen langt mere smertefuld og besværlig. Var de gået straks, havde det været meget enklere og lettere.

Jeremias sagde til kongen: »Overgiv dig til Babels konge, så redder du dit liv!« Det var et alvorligt ord, svært at følge. Ja, men tænk, hvor bittert kongen kom til at fortryde, at han ikke i tide gjorde, som profeten sagde gentagne gange til ham.

Guds ord forekommer os undertiden byrdefuld; vejen synes os for smal; konsekvenserne uoverskuelige – og så udsætter vi afgørelsen – udsætter og udsætter den – indtil – indtil den for altid er blevet umuliggjort, og vi må høste de bitre frugter af vor ulydighed.

Så har vi kun alle undskyldningerne – men hvad er de værd?

Øren at høre med

»Den, som har øren, han høre...« Det gentages atter og atter i Den hellige Skrift.

Hvis det gør indtryk på os, da skælver vi ved tanken på den mulighed, at vi ikke har øren at høre med! En sådan skælven er af det gode.

Det er nemlig en kendsgerning, at de aller fleste aldrig fik øren at høre med, selvom de mente, at de hørte udmærket. Hvem af profeterne blev hørt? Ingen! Det profetiske ord blev altid overhørt, d.v.s. afvist af *Guds folk*. Ja, ikke alene afvist, men hadet, så profeterne måtte besegle ordet med deres blod.

At have øren at høre, hvad Ånden siger til menighederne, er sandelig ingen selvfølge.

Hvorfor havde Zedekias det ikke?

Den dybeste personlige årsag var, at

han ikke ville gøre Guds vilje (Johs. 7,17). Havde han været indstillet på ét: at gøre Guds vilje, hvad den end gik ud på, da havde han også haft øren, der kunne skelne Guds røst gennem profeten Jeremias fra alle de andre røster, der også udgav sig for at tale på Guds vegne.

Men hvorfor ville han ikke gøre Guds vilje? Han var jo i så prekær og farlig en situation, at man skulle tro, at det eneste, der lå ham på sinde, var at kende og gøre Guds vilje.

Hans gode venner var, som nævnt, en stor hindring for ham (Jerem. 38,22). Hvis han adlød Gud, måtte han bryde med dem. Lad os bønfalde Herren om nåde og kraft til, at end ikke venskaber med vor nærmeste familie afholder os fra at følge Ham (Matt. 10,34-39). Man bliver ude af stand til at høre Guds røst, hvis man lytter til den med dette forbehold: »du må ikke sige noget, der går imod, hvad mine kære og mine venner kan være med til!« Da hører man nok, men hører dog ikke!

Menneskefrygt blev derfor en lammende kraft over Zedekias. »Du må ikke sige, at jeg har talt med dig,« sagde han engang til Jeremias (Jerem. 38,24). Men den, der frygter mennesker mere end Gud, kan ikke høre Guds røst – den overdøves hele tiden af menneskers røster.

Jeg har ofte citeret *Søren Kierkegaards* kendte ord: »Der er kun en, du skal frygte – Gud! Der er kun en, du skal være bange for – dig selv!«

Om dette havde præget Zedekias, var han aldrig endt så ulykkeligt. Da havde han af hjertet råbt til Gud og sagt: »Jeg er så bange for alle mine egne tanker – ja, jeg er ængstelig for, at jeg kommer til at være ulydig imod dig – bange for, at jeg hører din røst og dog ikke hører den – forbarm dig over mig!«

Den *fundamentale* årsag til Zedekias' døvhed forstår imidlertid intet menneske til fulde: *Han tilhørte et folk, som Gud havde slået med døvhed* (Esaj. 6,9-10). Gang på gang understreger Jeremias, at den ulykke, der nu rammer folket, skyldes den synd, der er ophobet i nationen slægt efter slægt. Således siger han: »Jeg gør dem til rædsel for alle jordens riger for Ezekias' søns, kong *Manasse* af Judas, skyld, for *alt, hvad han gjorde i Jerusalem*« (15,4). Men Manasse havde jo til sidst angret (2. Krøn. 33,18-19), og så havde kong Josias rensset hele landet for afguderiet (2. Krøn. 34 og 35) – hvordan kan Jeremias mange generationer efter kong Manasse sige, at nu skal hele folket straffes for *alt, hvad han gjorde*?

Og hvorfor skal kong Zedekias lide så forfærdelig en straf?

Jo, enhver, der ikke bryder radikalt med synden, kommer aldrig ud af solidariteten med alle syndere, ikke blot tilbage til

Manasse, men helt tilbage til *Adam* og er derfor altid i fare. Det er Zedekias et afskrækkende eksempel på.

Kunne han da bryde så radikalt med synden? Når Gud havde slået folket med døvhed, hvordan skulle han da komme til at høre? Kan han ikke med rette sige: »Det er dig, Gud, der har gjort det umuligt for mig at høre!«

Lad os ikke gå i rette med Gud! Han er retfærdig i alt, hvad han gør. Han forbarmer sig over, hvem han vil, og han forhærdet, hvem han vil, men intet menneske er i stand til at afveje forholdet imellem Guds virke og menneskets ansvar – blot ved vi, at ethvert menneske bærer sit eget ansvar.

Zedekias og eftertiden

Den tragiske mand er et advarende eksempel for os, til hvem de sidste tider er kommet (1. Kor. 10,11).

Vi kender hans *jordiske* skæbne, men ikke hans *evige*. Mit håb er, at jeg engang

skal møde ham i de evige boliger, frelst af nåde. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at han i sin fortvivlelse har råbt til Gud om nåde og også fundet nåde i sit fængsel i Babylon.

Men har han forhærdet sig i bitterhed og ond fortvivlelse, da har det evige mørke sænket sig om hans sjæl. Da møder vi ham ikke i Guds rige.

Han er på sin tragiske måde en, der taler til os den dag i dag for at sige til os: »Lær af min skæbne!«

Det vil vi gøre! Hvis vi mener at stå, da lad os tage os i agt, at vi ikke falder!

Hvis vi er i fristelser og prøvelser, da lad os komme i hu, at Gud er trofast; han vil ikke tillade, at vi fristes eller prøves over evne, men sammen med prøvelsen skabe vej ud af den, så vi kan stå den igennem.

Hvis vi har nogen afgud, da vil vi flyde den.

Vi har en Frelser og Herre, der er såre trofast og langmodig. Ham kan vi fortælle

alt – vi må udøse vore hjerter for ham – han kender både os og vort ansvar og vil ikke, at vi skal ligne Zedekias og dele skæbne med ham.

Har vi forsømt vort ansvar (og hvem har ikke det på et eller flere områder?), da lad os skynde os hen til nådens trone og finde nåde nok til *fuld oprejsning* og en *helhjertet vandring med Herren* i dag.

Det tungeste i Zedekias' liv var, at det profetiske ord blev forkyndt, men at kongen lyttede til alle dem, der også talte i Herrens navn og lovede herlige ting i det navn, skønt det var deres eget hjertes påfund. Her samles hans ansvar i en eneste afgørelse: Hvem valgte han at lytte til og adlyde? Han valgte at overhøre det profetiske ord. Det kom til at koste ham dyrt.

Her samles også dit og mit ansvar.

»Om nogen har øren, han høre!«